

Hierbij de reactie van de VGN op de consultatie 'wijziging regeling legionellapreventie' Juni 2021.

De VGN is met haar 'werkgroep legionella' al enkele jaren met het ministerie van IenW in gesprek over versoepelingen in de Regeling Legionellapreventie. De kern van onze kritiek was steeds dat er in veel zorgwoningen veel preventieve maatregelen moeten worden genomen, die echter geen toegevoegde waarde hebben voor veilig drinkwater en die wel veel geld kosten. Dat geld komt uit de zorgelden van de zorgorganisaties.

De VGN heeft twee belangrijke uitgangspunten: veiligheid (ook wat betreft drinkwater) voor de cliënten en een veiligheidsbeleid op basis van risicosturing (in plaats van sturing op basis van regels waaraan iedere zorgorganisatie moet voldoen).

Het punt van risicosturing komt in het concept nog onvoldoende tot z'n recht. Desondanks denken we dat er met de voorliggende concept-regeling verbeteringen komen: organisaties hoeven straks minder nodeloze en dure preventieve maatregelen te nemen dan momenteel het geval is. We kunnen ons dan ook in hoofdlijn vinden in dit concept. In de toelichting verwijst het ministerie ook enkele malen naar de gevoerde overleggen met de VGN.

Wel hebben we nog een aantal aandachtspunten die voor de acceptatie in de praktijk van belang zijn:

1. Een zorgwoningcomplex bestaat uit meerdere zorgwoningen achter één watermeter. Daarmee zijn ze prioritair. Van belang is te vermelden dat zorgwoningen al jaren niet meer vallen onder de Regeling Legionellapreventie. Dat is voor de Langdurige Zorg van groot belang. Maar een heikel punt blijft nog steeds dat de brandslanghaspels, de sprinklers en het aantal badkamers ook in zorgwoningen een voortdurend punt van discussie vormen met de handhaving. In onze overleggen hebben we steeds aangegeven dat een brandslanghaspel en een sprinklerinstallatie een plaats hebben in de brandveiligheidsregelgeving en niet in de legionellapreventie en dus geen reden zijn om zorgwoningen als prioritair te beschouwen.
2. Om die reden hebben we vanuit de VGN een beslisboom gemaakt, waarin helder staat aangegeven wanneer er wel en wanneer er geen sprake is van preventieve maatregelen. We verzoeken dringend om in de gewijzigde Regeling naar die beslisboom (als bijlage toe te voegen) te verwijzen. Dat schept duidelijkheid en helpt ook de handhavers bij situaties waarin niet direct duidelijk is of er nu wel of geen preventieve maatregelen moeten worden genomen.
3. We hebben vanuit de VGN ook een voorbeeld-formulier voor een verklaring gemaakt over het aantal cliënten dat per zorgwoningcomplex onder de risicogroep valt (volgens de in de toelichting genoemde definitie van het RIVM). We zien deze verklaring graag als voorbeeld toegevoegd aan de gewijzigde Regeling. In de

toelichting staat (onder het kopje 'Handhaving'): "*indien het percentage in de risicogroep aanvankelijk lager was dan de grens van 40% en vervolgens stijgt naar 40% of meer, betekent dit dat het gebouw prioritair wordt en komt de eerder opgestelde verklaring niet meer overeen met de actuele situatie*". Ons voorbeeld is zodanig opgesteld, dat het per definitie actueel is en de handhavers helpt bij de inspecties.

Tot zover de reactie van de VGN.

31 mei 2021.

Bijlage 1: Verklaring

Bijlage 2: Beslisboom

Verklaring legionellaregelgeving

Organisatie:	
Naam Indiener/ manager:	
Adres:	
Plaats	
Aantal cliënten	
Typering gebouw	Zorgwoningcomplex
Toelichting (leeftijd) doelgroep	

Deze locatie valt onder de legionellaregelgeving in verband met de bepaling van 'zorgwoningcomplex'. De kenmerken van een 'zorgwoningcomplex' zijn toegepast in dit gebouw in verband met het flexibel en toekomstbestendig bouwen. Door middel van deze verklaring verklaart de organisatie dat de doelgroep in deze zorgwoningcomplex niet tot de risicogroep behoort.

Indien onderstaande optie niet aangevinkt is en deze verklaring niet ondertekend is, valt het complex onder de prioritaire instelling en is daarmee legionella plichtig.

Bij minder dan 40% van deze bewoners worden verpleegkundige handelingen uitgevoerd op basis van onderstaande kenmerken:

- chronische longaandoeningen, Astma of Chronic Obstructive Pulmonary Disease;
- diabetes 1 of 2;
- een ernstige immuunstoornis;
- een leeftijd van minimaal 50 jaar, voor zover zij lijden aan dementie;
- een chronische nierziekte;
- een verhoogd risico op aspiratie of met slikproblemen;
- ernstig onderliggend lijden;
- een leeftijd van minimaal 70 jaar.

Hiermee verklaart de organisatie de gegevens naar waarheid te hebben ingevuld.

In te vullen door de functionaris die tekenbevoegdheid heeft:

Naam en functie:

Handtekening:

Datum:

.....

Dit document blijft geldig zolang er geen mutaties plaatsvinden met invloed op bovenstaande verklaring.

Beslisboom legionellaregeling

Type	Definitie	Besluit
Woning	Reguliere wooneenheid	Valt volledig buiten de scope van deze Regeling.
Zorgwoning	<p>Afzonderlijke wooneenheid van een zorgorganisatie, waarin zorg wordt verleend.</p> <ul style="list-style-type: none"> Met de afwezigheid van drempels Met de aanwezigheid van: <ul style="list-style-type: none"> een noodoproepinstallatie in de woning een minimumbreedte van de gangen een gemeenschappelijke ruimte voor het nuttigen van maaltijden of recreatie trapliften of hellingbanen om hoogteverschillen te overbruggen. <p><i>Note: een brandslanghospel en/of de aanwezigheid van een sprinklerinstallatie en/of het aantal badkamers heeft geen invloed op de beoordeling of een gebouw prioritair dan wel zorgplichtig is.</i></p>	<p>Zorgplichtig (plicht om te zorgen voor veilig en schoon water)</p> <p>Prioritair</p> <ul style="list-style-type: none"> Bij locaties waar 40% of meer van de bewoners in de risicogroep vallen, is de locatie prioritair. Bij een lager percentage geldt de zorgplicht zoals in het blok hierboven en hieronder. <p>Eén of meer van de volgende kenmerken zijn aanwezig:</p> <ul style="list-style-type: none"> chronische longaandoeningen, Astma of Chronic Obstructive Pulmonary Disease; diabetes 1 of 2; een ernstige immuunstoornis; een leeftijd van minimaal 50 jaar, voor zover zij lijden aan dementie; een chronische nierziekte; een verhoogd risico op aspiratie of met slikproblemen; ernstig onderliggend lijden; een leeftijd van minimaal 70 jaar.
Zorgwoningcomplex	<p>Bestaat uit meerdere aan elkaar verbonden zorgwoningen en kenmerkt zich door de aanwezigheid van gemeenschappelijke (verkeers- en recreatie) ruimten ten behoeve van de zorg.</p> <p><i>Note: een brandslanghospel en/of de aanwezigheid van een sprinklerinstallatie en/of het aantal badkamers heeft geen invloed op de beoordeling of een gebouw prioritair dan wel zorgplichtig is.</i></p>	<p>De zorg van deze bewoners uit zich in behoefte aan intensieve begeleiding en verpleegkundige ondersteuning. Dit met betrekking tot de gezondheidsvraagstukken en bijkomende problematiek zoals hierboven vernoemd.</p> <p>Zorgplichtig (plicht om te zorgen voor veilig en schoon water)</p> <p>Bij locaties met bewoners die buiten de risicogroep vallen. Deze bewoners hebben voornamelijk geestelijke/lichamelijke beperkingen of psychische klachten. (Op het gebied van cognitief, emotioneel, sociaal en gedragsmatig functioneren waardoor ernstige belemmeringen in participatie ontstaan).</p> <p>De zorg van deze bewoners uit zich in begeleiding bij ondersteuningsvragen die gericht zijn op het verminderen van complex gedrag en het verbeteren van kwaliteit van leven.</p>